

۱۶۰۸۴۵۸

یرواند آبراهامیان

ترجمہ احمد گل محمدی

محمد ابراہیم فتاحی

(ایران)
بین دو انقلاب

نشری

mikimamur.com

سروشنامه: آبراهامیان، پروانه، ۱۴۴۰ -
 درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی ایران معاصر / پروانه آبراهامیان، ترجمه احمد گل‌محمدی، محمدابراهیم فتاحی ولبلائی
 • مشخصات نشر: تهران، نشر نی، ۱۳۷۷. • نوبت چاپ: چاپ سوم، ۱۴۰۰ • مشخصات ظاهری: چهاردهم، ۷۰۹ ص، مصور،
 جدول، نمودار. • شابک: 964-312-363-5 • وضعیت فهرست‌نویسی: فیا • یادداشت: عنوان اصلی:
 • یادداشت: عنوان: درآمدی بر جامعه‌شناسی ایران معاصر. • موضوع: ۱. ایران - تاریخ. انقلاب مشروطه، ۱۳۲۲ - ۱۳۲۷ ق
 ۲. ایران - سیاست و حکومت - قرن ۱۴. ۳. ایران - تاریخ. انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷. ۴. ایران - اوضاع اجتماعی. • شناسه
 افزوده: الف گل‌محمدی، احمد، ۱۳۳۷ - مترجم، به فتاحی ولبلائی، محمدابراهیم، ۱۳۴۵ - مترجم. • رده‌بندی
 کنگره: ۱۳۷۷ الف ۹ / ۱۲ / ۱۴۰۷ / DSR • رده‌بندی دیویی: ۹۵۵:۰۷۵ • شماره کتابشناسی ملی: ۷۸۰۹۹۹/۷۸

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ تومان

نشر نی

ایران بین دو انقلاب
 پروانه آبراهامیان

مترجمان: احمد گل‌محمدی، محمدابراهیم فتاحی ولبلائی
 حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: اصغر قلی‌زاده
 چاپ سوم، تهران، ۱۴۰۰. ۵۵۰۰ نسخه
 • چاپ: نزال • صحافی: زونف
 شابک: 964-312-363-5

نشانی: تهران، خیابان دکتر فاضل، خیابان رهی معیری، تقاطع خیابان فکوری، شماره ۲۰

کد پستی: ۱۴۱۳۷۱۷۳۷۱، تلفن دفتر نشر: ۸۸۰۲۱۲۱۴، تلفن واحد فروش: ۹-۸۸۰۰۲۶۵۸، شماره: ۸۹۷۸۲۴۴۲

www.nashreenay.com • email: info@nashreenay.com • nashreenay

© تمامی حقوق این اثر برای نشر نی محفوظ است. هرگونه استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن کلاً و جزئاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

یادداشت ناشر

علاقه و توجه به تحولات ایران معاصر علاقه و توجهی است که بیشتر در سال‌های اخیر، به‌ویژه پس از بروز انقلاب اسلامی، بنیانی اساسی یافته است. هم‌زمان با این رشد ناگهانی و چشمگیر درخواست و نیاز عمومی به آگاهی از تحولات تاریخ معاصر ایران برآورده ساختن این نیاز عمومی را نشر انبوهی از نوشته‌های تاریخی عهده‌دار شد که نظیر اقتضای کار لاجرم بیشتر جنبه‌ای سطحی و شتابزده داشته است.

آنچه آثار و تحقیقات پرواند آبراهامیان و به‌ویژه ایران بین دو انقلاب، مهم‌ترین اثر وی، را از بسیاری آثار منتشر شده دیگر در این دوره متمایز می‌سازد زمینه‌های بررسی‌های اوست و سابقه علائق وی؛ نخست آن‌که در رویکرد به فراز و نشیب‌های تاریخی ایران معاصر، زمینه کار را بر جامعه‌شناسی سیاسی نهاده و پرسش‌هایی را مدنظر نگه دارد که حاصل تحقیق را به صرف بازسازی رخدادها محدود نمی‌کند. و دیگر آن‌که معادلات و بررسی‌های خود را در زمینه تاریخ معاصر ایران سال‌ها پیش از آشکار و غیرقابل انقباض یافتن این موضوع، یعنی از مدت‌ها قبل از انقلاب، آغاز کرده است. بخش عمده این بررسی‌ها که در همان ایام به صورت مقاله‌هایی منتشر شدند و مورد بحث و نقد قرار گرفتند بدنه اصلی این کتاب را تشکیل می‌دهند. این ویژگی‌ها در عین این‌که باعث شده است آثار پرواند آبراهامیان در مقایسه با بسیاری از

دیگر بررسی‌های مشابه در زمینه تاریخ معاصر ایران از جدیدیت بیشتری برخوردار باشند، کاستی‌هایی نیز به همراه داشته است. از جمله آن‌که در سال‌های اخیر در مورد بسیاری از مضامین مورد بحث آبراهامیان منبع و مآخذ بسیاری در دسترس پژوهشگران قرار گرفته است که پیش از این در دسترس نبود و این خود لاجرم تا حدودی نحوه طرح و بحث این مضامین را دگرگون خواهد ساخت.

تاریخ تحولات ایران معاصر از آنجایی که به‌مدت مورد بحث و بررسی‌ای جدی قرار داشته، نکات و مضامین بحث‌کنیز بسیار دارد و ایران بین دو انقلاب نیز از این قاعده مستثنی نیست. امید ناشر نیز آن بوده است که با طرح بی‌کم و کاست این نکات و مضامین زمینه نقد و احیایاً تصحیح آن‌ها را فراهم آورد.

فهرست

۱	پیش‌گفتار
۵	درآمد
	بخش یکم. پیشینه تاریخی
۱۳	یکم. سده نوزدهم
۱۴	ساختار اجتماعی
۲۵	سازمانهای غیرطبقاتی
۳۳	سبزه‌های غیرطبقاتی
۴۲	کشمکشهای غیرطبقاتی و آگاهی طبقاتی
۴۷	پادشاهان قاجار
۶۵	دوم. انقلاب مشروطه
۶۵	نفوذ و تأثیر غرب
۷۵	طبقه متوسط سستی
۷۹	روشنفکران
۸۹	از اعتراض نا انقلاب (۱۲۷۹-۱۲۸۴ تا ۱۹۰۵-۱۹۰۶)
۱۰۳	انقلاب (خرداد ۱۲۸۴ - مرداد ۱۲۸۵ / ژوئن ۱۹۰۵ - اگوست ۱۹۰۶)
	مبارزه برای مشروطیت (خرداد ۱۲۸۵ - خرداد ۱۲۸۷ /
۱۱۰	اگوست ۱۹۰۶ - ژوئن ۱۹۰۸)
۱۱۷	جنگ داخلی (خرداد ۱۲۸۷ - تیر ۱۲۸۸)
۱۲۸	سوم. رضاشاه
۱۲۸	دوره از هم پاشیدگی (۱۲۸۸-۱۲۹۹ / ۱۹۰۹-۱۹۲۱)
۱۲۸	ظهور رضاشاه (۱۲۹۹-۱۳۰۴ / ۱۹۲۱-۱۹۲۵)

۱۶۹	سلطنت رضاشاه (۱۳۲۰-۱۳۰۴)
۱۸۵	دولت رضاشاه و جامعه ایران

بخش دوم. سیاست ستیز اجتماعی

چهارم. نظام سیاسی در حال دگرگونی: از پادشاهی نظامی به پادشاهی

۲۰۳	ضعیف و گرفتار
۲۰۷	آغازی دوباره
۲۱۶	مجلس سیزدهم (آبان ۱۳۲۰ - آبان ۱۳۲۲)
۲۲۸	انتخابات مجلس چهاردهم (آبان - بهمن ۱۳۲۲)
۲۴۴	گشایش مجلس چهاردهم (بهمن - اسفند ۱۳۲۲)
۲۴۹	مجلس چهاردهم (اسفند ۱۳۲۲ - اسفند ۱۳۲۴)

پنجم. نظام سیاسی در حال دگرگونی: از پادشاهی ضعیف و گرفتار

۲۷۷	به پادشاهی نظامی
۲۷۷	نخست‌وزیری قوام (بهمن ۱۳۲۴ - آذر ۱۳۲۶)
۲۹۶	انتخابات مجلس پانزدهم (آذر ۱۳۲۵ - تیر ۱۳۲۶)
۲۹۸	مجلس پانزدهم (تیر ۱۳۲۶ - مرداد ۱۳۲۸)
۳۰۹	انتخابات مجلس شانزدهم (تیر ۱۳۲۷ - بهمن ۱۳۲۸)
۳۲۱	مجلس شانزدهم (بهمن ۱۳۲۹ - اردیبهشت ۱۳۳۱)
۳۲۹	نخست‌وزیری مصدق (اردیبهشت ۱۳۳۰ - مرداد ۱۳۳۲)

۳۴۶	ششم. حزب توده
۳۴۶	شکل‌گیری (مهر ۱۳۲۰ - مهر ۱۳۲۱)
۳۵۷	گسترش در شمال (آبان ۱۳۲۱ - مرداد ۱۳۲۳)
۳۶۸	گسترش در جنوب (مرداد ۱۳۲۳ - مهر ۱۳۲۵)
۳۷۵	سرکوب (مهر ۱۳۲۵ - بهمن ۱۳۲۸)
۳۹۱	نجدید حیات (اسفند ۱۳۲۹ - مرداد ۱۳۳۲)

۴۰۱	هفتم. پایگاه طبقاتی حزب توده
۴۰۱	نمودار ترکیب طبقاتی
۴۰۶	طبقه متوسط حقوق‌بگیر
۴۲۷	طبقه کارگر شهری

۲۵۷	طبقه متوسط مرفه
۲۶۲	نوده‌های روستایی
۲۷۲	هشتم. پایگاه قومی حزب توده
۲۷۲	نمودار ترکیب قومی
۲۷۴	مسیحیان
۲۷۸	آذری‌ها

بخش سوم. ایران معاصر

۵۱۵	نهم. سیاست توسعه ناهمگون
۵۱۵	ثبیت قدرت (۱۳۳۲-۱۳۴۲)
۵۲۴	توسعه اجتماعی - اقتصادی (۱۳۴۲-۱۳۵۶)
۵۳۵	توسعه‌یافتگی سیاسی (۱۳۴۲-۱۳۵۶)
۵۲۹	ایران در آستانه انقلاب
۵۵۴	دهم. مخالفان
۵۵۴	احزاب سیاسی (۱۳۳۲-۱۳۵۶)
۵۸۳	مخالفان روحانی (۱۳۴۲-۱۳۵۶)
۵۹۱	سازمانهای چریکی (۱۳۵۰-۱۳۵۶)
۶۱۴	یازدهم. انقلاب اسلامی
۶۱۴	اعتراض طبقه متوسط (اردیبهشت ۱۳۵۶ - مرداد ۱۳۵۷)
۶۲۹	اعتراض طبقه متوسط و طبقه کارگر (مرداد - آذر ۱۳۵۷)
۶۴۷	سرنگونی شاه (دی - بهمن ۱۳۵۷)
۶۵۳	نتیجه‌گیری
۶۶۳	کتابشناسی
۶۶۳	کتابنامه‌ها
۶۶۳	الف - انگلیسی
۶۶۴	قرن نوزدهم
۶۶۴	انقلاب مشروطه